

[nyheter om eu]

Cypriotiskt parti vill lämna euron

Det cypriotiska vänsterpartiet Axel kräver nu att Cypern skall lämna euron efter att ha tagit intryck av ekonomerna Heiner Flassbecks och Costas Lapavistas studie "The Systemic Crisis of the Euro". EU-etablissemangent menar att det inte är möjligt att lämna euron eftersom det skulle innebära kontroll av kapitalrörelser och bankrestriktioner. Men Axel menar att det argumentet är av inget värde. Under Cypernkrisen nyligen påtvingade EU den cypriotiska regeringen kontroll just av kapitalrörelser för att undvika en fullständig katastrof för det cypriotiska banksystemet.

I Grekland håller dock vänstern i form av Syriza fast vid euron, och delar av ledarskiktet anser att ett utträde är ett uttryck för nationalism och i motsats till en klasspolitik. Men andra menar att så länge Syriza inte ifrågasätter euron som nyckeln för EU-etablissemangent version av det marknadsliberala uttrycket "Det finns inget Alternativ", så låses den politiska debatten fast i en diskussion som mer gynnar systematiska åtstramningsåtgärder än gynnar sociala rörelser. Det är tvärt om, om den europeiska vänstern skulle agera för en ordnad nedmontering av eurosyste- met, som Flassbeck och Lapavistas förordar, skulle det öppna upp för ett politiskt

utrymme för en radikaliserad ekonomi och sociala rörelser som spränger gränserna för EU:s marknadsliberala ekonomi. I det längre perspektivet borde var och en kunna samtycka till att det "nya samhället" inte kan baseras på räddningsfonderna EFSF eller ESM och Europeiska centralbankens återkapitaliseringsåtgärder av banksystemet.

Jan-Erik Gustafsson

Mer åtstramningar väntar i Spanien

Det spanska finansministeriet har tillkännaggett att lönerna för landets drygt 2,5 miljon offentliganställda i stat och regioner fryses nästa år – för fjärde året i rad. Det uttalade syftet är att få ner landets stora budgetunderskott och förbättra statens finanser.

Pressen på de offentliganställdas löner inleddes med en femprocentig lönesänkning under den socialdemokratiska regeringen 2010 och har sedan följts av lönestopp. Fackföreningar uppskattar att de anställda har förlorat 20 procent av sin köpkraft som en följd av åtstramningarna.

Spanien, som genomlidit fem års eurokris med recession och rekordhög arbetslöshet, för närvarande drygt 26 procent, väntas efter åtta kvartal i rad med krympande BNP ha haft en svag tillväxt i tredje kvartalet 2013.

Budgetunderskottet väntas, enligt finansministeriet, i år bli 6,5 procent. Det är i linje med det EU-undantag som Spanien fick i maj: att budgetunderskottet får vara max tre procent senast 2016.

Men enligt landets centralbankschef Luis María Linde krävs det ytterligare åtstramningsbeslut i Spanien om regeringen ska klara att uppfylla kraven från EU.

EU-kommissionär Olli Rehn med ansvar för ekonomiska frågor välkomnade i augusti ett IMF-förslag om att sänka spanska löner med tio procent.

Gösta Torstensson

Grekiska åtal att vänta

Det grekiska parlamentet har hävt immuniteten för sex ledamöter från det högerextrema och nynazistiska partiet Gyllene gryning. Tre av dem kan komma att åtalas för medlemskap i en kriminell organisation. De tre övriga är misstänkta för andra brott.

Grekisk polis har slagit till mot Gyllene gryning sedan rapparen och antifascisten Pavlos Fyssas förra månaden mördades av en partiets sympatisörer. Partiledaren Nikos Michaloliakos, hans ställföreträdare Christos Pappas och ytterligare en av partiets medlemmar sitter redan i säkerhetshäkte i Aten.

Fångar i Storbritannien får inte rösta

Brittiska fångar fråntas även i fortsättningen rätten att rösta, fastslås i en dom i Högsta domstolen. Domen kommer sedan två fångar fällida för mord gått till rätten och hänvisat till att de enligt EU:s lagar bör ha rösträtt. Men enligt Högsta domstolen ger EU:s lagar inte individuell rösträtt. "En stor seger för sunt förnuft", twittrade premiärminister David Cameron.

Europadomstolen för mänskliga rättigheter har tidigare kommit fram till att Storbritannien inte har rätt att förbjuda rösträtt och uppmanat landet att ändra i lagen.

Högerextrema gick framåt i Österrike

Högerextrem FPÖ gick starkt framåt i det österrikiska parlamentsvalet, från 17,5 till 21,4 procent. FPÖ knappar därmed in på regeringspartierna SPÖ (Socialdemokraterna) och ÖVP (Konservativa) som båda gjorde sina sämsta valresultat sedan andra världskriget med 27,1 respektive 23,8 procent av rösterna. SPÖ och ÖVP väntas dock fortsätta regera i en storkoalition.

Flyktingar i Medelhavet undsatta

Sicilien har infört undantagstillstånd för att kunna klara av tillströmningen av migranter över Medelhavet. Samma dag undsattes flera hundra migranter

till havs.

Den italienska marinen räddade 290 migranter i vattnet mellan Sicilien och Libyen. Ett örlogsfartyg och en patrullbåt fick kvällen före in nödanrop från de två flyktingbåtarna. Båtarna fördes till ön Lampedusa.

Ett panamanskt handelsfartyg plockade samtidigt upp omkring 80 personer på libyskt vatten och förde dem till Sicilien. I Joniska havet, en grekisk del av Medelhavet, undsattes 73 syrier av ett italienskt handelsfartyg. Båten med syrierna hade slut på bränsle.

Sverige blir del av Natos styrka

Sverige kommer att bli en del av Natos snabba insatsstyrka. Det skriver försvarssalliansen på sin hemsida. Snabbinsatsstyrkan, NRF, ska under Natos befäl kunna försvara medlemsländerna mot ett angrepp samt kunna sättas in på vilken plats i världen som helst. – Men detta betyder inte att Sverige kan tvingas att ställa upp med trupper när Nato så begär, säger försvarsminister Karin Enström.

EU föreslår ökat fiske i Östersjön

Nyligen lade EU-kommissionen fram sitt förslag om fiskekvoter i Östersjön för 2014. Förslaget innebär en sammanlagd ökning av kvoterna på tio procent för alla arter utom lax, rödspätta och skarpsill.

Förslaget är baserat på vetenskapliga råd och syftar till att göra fisket i Östersjön miljömässigt och ekonomiskt hållbart på kort och lång sikt, skriver kommissionen i ett pressmeddelande. I oktober ska förslaget diskuteras av medlemsländernas fiskeministrar.

Nationella Fronten ökar i Frankrike

Var fjärde fransman, 24 procent, säger att de tänker rösta på det högerextrema och främlingsfientliga partiet Nationella Fronten i EU-parlamentsvalet nästa år. Det gör fronten till största parti. Bara 19 procent uppger att de kommer att rösta på Hollandes socialistparti och 22 procent säger att de tänker välja borgerliga UMP. En nyhet som fick Nationella Frontens ordförande Marine Le Pen att utropa sitt parti till "Frankrikes främsta".

EU-regler kan hindra nätfrihet

EU diskuterar tvingande regler att myndigheter ska kunna blockera vissa webbsidor, eller ålägga andra att göra detta. Men riksdagen säger nej. Det är EU-kommissionens grönbok, ett slags remissförfarande, om det framtida audiovisuella medielandskapet som granskas. Riksdagen understryker att den svenska yttrande- och informationsfriheten inom medieområdet ska värnas.

EU stämmer gasjätten Gazprom

Den ryska gasjätten Gazprom riskerar konkurrensböter på uppemot 15 miljarder dollar, närmare 100 miljarder kronor. EU:s konkurrensmyndigheter, dvs. EU-kommissionen, förbereder en stämning mot bolaget för dess prissättning i centrala och östra Europa, rapporterar Reuters. När stämningen kommer är oklart. "Vi binder oss aldrig för en bortre tidsgräns", sa EU:s konkurrenskommissionär Joaquin Almunia i samband med en konferens i Litauens huvudstad Vilnius.

Nobelpristagare pressar EU om olja

21 Nobelpristagare i olika kategorier uppmanar i ett brev EU:s ledare att verkställa en lag som slår fast att olja från oljesand är smutsigare än annan råolja, skriver TT-Reuters. Pristagarna, bland dem sydafrikanen Desmond Tutu, skriver att EU-lagen är nödvändig eftersom "utvinningen av okonventionella bränslen som oljesand och oljeskiffer har särskilt förödande inverkan på klimatförändringarna", enligt ett exemplar av brevet som Reuters tagit del av.

Kemiföretag kräver statliga subventioner

Kemiföretagen i Sverige kräver nu att staten subventionerar deras produktion. De hänvisar till intensiva kemiföretag i andra EU-länder. I annat fall hotas en "jobbsläkt" på närmare 10.000 arbetstillfällen, hävdar ledningen för både arbetsgivare som fack i kemiföretaget Borealis i Stenungssund. Men på Greenpeace menar man att det är "luftargument".